

Коли старість - радість або про обов'язковий медичний огляд для водіїв віком понад 70 років

Про те, що Європа «старіє», відомо давно і як вважають фахівці з питань демографії є, швидше - негативом аніж доброю новиною. Однак, продовження життя, що є насамперед, результатами покращення екології та досягненнями медицини - має неабиякі переваги. Так, наприклад, відтермінування виходу на пенсію, в окремих країнах ЄС, на 1 рік - може забезпечити сукупну економію близько 5,3% від ВВП. Отже, через продовження життя, розвинуті країни масово підвищують вікові терміни виходу на пенсію своїх громадян, які мають всі можливості повноцінно користуватись всіма суспільними надбаннями, включно - з переглядом вікових обмежень пов'язаних, наприклад, з водінням автотранспорту.

Саме через це, в Чеській республіці, з 1 січня 2026 року, переглянуто вікові терміни обов'язкового медичного огляду для старших водіїв, з 65 до 70 років. Тобто, тепер водії (ця норма не стосується професійних водіїв) повинні проходити обов'язковий медичний огляд та отримати медичну довідку про придатність до керування транспортним засобом, на 5 років пізніше.

Банальною причиною таких змін є те, що Міністерство охорони здоров'я та Міністерство транспорту вирішили змінити віковий ліміт, позаяк - за статистикою, молодші пенсіонери не входять до найризиковіших груп щодо спричинення дорожньо-транспортних пригод. І це при тому, що за досвідом лікарів загальної практики, до 15% водіїв не прибували до поліклінік вчасно або взагалі, в тому числі й зі страху втратити права водія, через стан здоров'я, тобто - через старість.

Не дивлячись та вищевказані застереження, більшість водіїв можуть пройти інспекцію. Так, за оцінками фахівців, лише близько 5% водіїв старше 65 років втратять право на продовження водійських посвідчень, а близько 10% - вікової категорії старше 75 років. При цьому, лікар може видати медичний висновок із обмеженнями щодо того, коли водієві дозволено сидіти за кермом, наприклад, лише з окулярами за рецептом, вдень або може їхати лише на певну відстань тощо.

Однією з найпоширеніших причин видачі обмеженого водійського посвідчення є погіршення зору. Так, $\frac{3}{4}$ діоптрія достатньо, щоб водій міг побачити пішохода з відстані, вдвічі меншої за водія без діоптричного дефекту а водії з поганим зором взагалі не помічають до $\frac{1}{4}$ дорожніх знаків, пояснюють офтальмологи.

Отже, «боятися» медичного огляду, при якому лікар оцінить загальний стан здоров'я а «старий» водій пройде такі процедури, як: фізичний огляд, вимірювання тиску, перевірка серця, нервової системи, опорно-рухової системи, зору та слуху - не варто. Тим паче, що робити це можна вже після 70 років, коли водій буде мусіти постійно мати при собі оригінальний медичний звіт про медичну придатність. Натомість, якщо водій не відповідає умові обов'язкового медичного огляду, він здійснює правопорушення а якщо - не має при собі медичного звіту під час керування і не подає його на прохання наглядового органу, інспекційний орган повідомляє муніципальну владу з розширеною компетентністю, відповідно до місця проживання, про сумніви щодо його медичної придатності щодо керування транспортними засобами. Якщо ж водій має пройти медичний огляд у визначений термін але не робить цього - він вважається медично непридатним і втрачає водійське посвідчення.

Ну й, насамкінець - кілька цікавих даних, які поряд з вищевказаною інформацією можуть бути корисними й для українців та громадян України, які перебуваючи в Чеській республіці, вже вийшли на пенсію, досягли 70-ти річного віку але продовжують керувати власним легковиком.

Так от, чеська статистика - також сприяла зміні вікового ліміту з 65 до 70 років, дані, якої «показали», що літні водії мають кращий стан здоров'я, ніж раніше, і не перебувають у зоні ризику. Через це, зникли підстави обмежувати 65-ти річних водіїв, особливо з урахуванням відтермінування пенсійного віку, а також усталеної практики в західноєвропейських країнах, де віковий ліміт взагалі не встановлений у багатьох країнах або є вищим, ніж у нашій країні, як наприклад, у Фінляндії, на Кіпрі, в Словенії та у Великій Британії, де ліміт становить 70 років. А от Нідерланди підвищили віковий ліміт для обов'язкових медичних оглядів до 75 років.

А за даними BESIP, кількість дорожньо-транспортних пригод серед літніх людей починає зростати лише з 75 років. В Чехії, понад 7 млн. людей мають водійське посвідчення, з яких близько 1,6 мільйона - водії віком понад 65 років. Водії старше 85 років не є винятком. Їх близько ста тисяч.

---

* BESIP – головний координаційний орган з безпеки дорожнього руху в Чеській Республіці